

DFS realkompetenceforum

13. januar 2005

Realkompetencevurdering - internationale erfaringer

Oplæg v/ Agnethe Nordentoft

Let's jump to conclusions

- Forskellige udgangspunkter/afsæt
- Forskellige referencerammer
- Forskellige former for praksis
- Forskellige nationale og internationale forestillinger

Uddannelsespolitisk afsæt

- Stærke erhvervsuddannelses-traditioner/systemer
- Behov for reform eller etablering af et reguleret erhvervsuddannelsessystem
- Eksamens- og prøvetraditioner

Integrativt afsæt

- Immigration i alle afskygninger / internationaliseringens konsekvens
- 'Veteraner' / nationalt ansvar / behov for arbejdskraft
- De uddannelsessvage/kortuddannede
 - marginaliseringstruede i videnssamfundet/ samfundsøkonomisk belastning

Referenceramme

- Det angelsaksiske spor
- Det franske spor

Case: England

- ”Qualification jungle” → centraliseret standardisering af kompetencebeskrivelser
- NCQ – National Vocational Qualifications
- GNVQ – General National Vocational Qualifications
- Framework of National Qualifications

Case: England

NVQ –niveauer:

1. Grundlæggende faglige kvalifikationer m.h.p. at udføre forudsigelige og rutineprægede arbejdsopgaver.
2. Grundlæggende faglærte kvalifikationer m.h.p. at udføre forskellige arbejdsopgaver alene/i grupper i forskellige sammenhænge.

Case: England

3. Udvidet faglærte og håndværksmæssige kvalifikationer m.h.p. at udføre en lang række komplekse opgaver selvstændigt og udøve et vist ledelsesansvar.
4. Kvalifikationer m.h.p. at forestå og udføre et bredt felt af komplekse, tekniske og professionelle arbejdsopgaver. Ledelsesansvar og høj grad af selvstændighed.

Case: England

5. Professionelle kvalifikationer m.h.p. at anvende grundlæggende principper og komplekse teknikker til løsningen af uforudsigelige, komplekse og varierende arbejdsopgaver. Overordnet analyse, diagnosticering, planlægning, allokering af ressourcer og ledelsesansvar for gennemførelsen af arbejdsopgaven.

Case: England

Standardisering og niveauer

- På tværs af fag og sektorer
- På tværs af uddannelsesveje og læringsrum
- Kvalifikationer/ enheder/elementer

Case: England

”Assessment skal ses som den proces, hvor der indsamles dokumentation/evidens og vurderes om kriterierne for præstationen er blevet imødekommet. For at opnå certificering i.f.t. NVQ skal kandidaten have vist at han/hun kan leve op til præstationskriterierne for hvert element i den specificerede kompetence”

Case: England

Kriterium:

Effektivt at kunne varetage en bestemt arbejdsopgave.

Konkrete, branchespecifikke behov og krav til arbejdskraften.

Case: Frankrig

- Vægt på officiel uddannelse, diplomer og udspecificerede titler.
- Omfattende katalog over samtlige uddannelser – Répertoire Nationale - opdateres løbende i bredt funderet samarbejde.
- Klassifikation af samtlige eksaminer, diplomer og kvalifikationsbeviser.

Case: Frankrig

Bærende princip i eksamenssystemet:

- Niveaudeling med fem trin
- Indikatorer
 - primært længde på uddannelsen/kvantitet
 - ansvar og opgavetype/kvalitativ vurdering
 - anerkendt i de kollektive overenskomster.

Case: Frankrig

- VAP → VAE (2002)

Validation des Acquis Professionels → Validation des Acquis Experience.

- *Merit* i.f.t. det nationale eksamens- og certificeringssystem - primært i erhvervsuddannelserne, men generel mulighed.
- Aktuelt ca. 15.000 certifications, heraf 11.000 ved universiteterne.

Systemeksport/ Inspiration

Det angelsaksiske spor:

(USA) → England, Wales, Skotland, Irland, Australien, New Zealand, Sydafrika, Israel, Holland ...

Det franske spor ender nok blindt...

Det finske spor → EUD-reformen DK

Det norske spor → det danske RKV-udspil

Sporene skræmmer, fordi...

De store nationale systemer

- er tidskrævende og bureaukratiske
- indsnævrer kandidatens fokus
- fokuserer endimensionalt
- opererer med rigide niveauer
- konserverer – fremmer ikke fleksibilitet og innovation

Nationale forestillinger om RKV

Holland:

EVC/Erkennen van Verworven Competenties:

- Grundpakke: anerkende + vurdere fx. portfolio
- Den udvidede pakke: anerkende + vurdere + udvikle kompetencer
- Glasset er halvt fyldt
- Læring en del af den socioøkonomiske politik

Hollandske målsætninger

- Matche individuelle ambitioner med virksomhedernes behov
- Gøre læring mere fleksibel
- Fremme muligheder for andet end formel læring
- Fremme karrieremuligheder
- ”employability & enjoyability”

Hollandske erfa med effekt af RKV

Forskelligt fokus i forskellige brancher:

- Metalindustrien: central overenskomst
- Procesindustrien: personlig udvikling
- Bygge- og anlæg: karrieremuligheder
- Uddannelse: ser det som systemobstruktion
- Sundhed: systemforandrende – øget fleksibilitet truer professionerne

Diverse hollandske succeskriterier

- Skal kunne aflæses i lønnen
- Del af HRD
- Generel forståelse og bevidsthed
- Afhjælpe eksamensangst
- Afhjælpe forandringsangst
- Modarbejde tværsektoriel træghed

Case: Norske erfaringer

- Projekt → drift inden afsluttet evaluering, e.g de amtslige uddannelsesinstitutioner er blevet pålagt at være vurderingsinstanser, trods anbefalingerne
- Efterspørgerne fokus på hvad medarbejderne kan// udbyderne fokus på hvad de *ikke* kan – fortsat stort behov for tværsektoriel dialog
- Cost/benefit regnskab om nytten af RKV

Norsk projektmål 1

Udvikle et nyt nationalt system og nye metodikker til at dokumentere og vurdere ikke-formel og u-formel læring

- *Delvis målopfyldelse*

Norsk projektmål 2

Lette adgangen til det formelle uddannelsessystem ad andre veje end de traditionelle prøveformer

- *Resultatmål er opnået*

Norsk projektmål 3

Amterne skulle etablere ordninger for optagelse på de videregående uddannelser på basis af realkompetence

- *Resultatmål er opnået*

Norsk projektmål 4

Tilpasning og ændring af den lovgivningsmæssige ramme

- *Resultatmål må siges at være opnået*

NMR – det danske formandskab 2005

- LLL - særlig voksnes læring og anerkendelse af realkompetence
- Kvalitetsudvikling i uddannelserne – herunder tilsyn
- Effektmåling af voksen – og efteruddannelsesindsatsen

NMR fokus: LLL og RKV

Hele folkeoplysningen er i spil

Vigtige redskaber:

- Bedre muligheder for vurdering og for anerkendelse af RK i uddannelserne
- Dokumentation af al kompetenceudvikling
- Læring på arbejdspladserne
- Sammenhæng og synenergi

NMR fokus: Q og tilsyn

- Udvikling og kvalitetssikring af uddannelsernes indhold og metoder
- Udvikling af kvalitetsindikatorer
- Udvikling af koncept for tilsyn – metoder og systemer
- International benchmarking
- Folkeoplysningens særstatus...

NMR fokus - folkeoplysningen

”Vigtigt at bevare et *kvalificeret* udbud af muligheder for voksnes læring også i et bredere perspektiv, ikke mindst på det folkeoplysende område (...)

Den ikke-formelle kompetence i LLL er vanskelig målbar og må (derfor) synliggøres på anden måde end ved outcome-baserede indikatorer”

NMR fokus: effektmåling

- *For* fordi kompetenceudvikling er så vigtig er der behov for effektmåling...
- Udvikling af redskaber til systematisk at vurdere effekten af
 - de enkelte uddannelsesstilbud
 - den samlede VEU-indsats
- På samfundsniveau og individniveau

Case: DK

2005 til systematiseret refleksion

- Vores afsæt?
- Vores referencerammer?
- Vores former for praksis?
- Hvilket spor?
- Hvilken inspiration?
- Vores nationale forestilling om RKV?